

Student přeloučského gymnázia zazářil na vědecké soutěži v USA.

18.5.2016 krajskelisty.cz str. 0 Pardubický kraj

Lucie Bartoš Univerzita Pardubice

Jeho „záliba“ v kvasinkách může pomoci pacientům s nemocí, u níž je šedesátiprocentní úmrtnost

Vynikajícího úspěchu dosáhl Jan Blaha, student Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč, na mezinárodní soutěži I-SWEEEP 2016 v americkém Houstonu. Tam postoupil jako vítěz Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji. V kategorii Environment – Healthcare & Disease Prevention se svým projektem Karbonická anhydráza Nce103p patogenní kvasinky *Candida parapsilosis* získal v konkurenci téměř 200 soutěžících z celého světa bronzovou medaili.

Boj s kvasinkami

Úspěšný projekt je zaměřen na boj s kvasinkami rodu *Candida*. „Ty mohou způsobit závažné systémové sepse, které se v současné době jen velmi obtížně léčí. Úmrtnost postižených, především pacientů s oslabenou imunitou, dosahuje až 60 procent,“ vysvětlil Jan Blaha, proč je výzkum v této oblasti hodnocen jako vysoce potřebný a samotná práce jako velmi užitečná pro praktické řešení dané problematiky.

Velkému úspěchu předcházela celoroční systematická práce v laboratoři chemie a biologie Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč pod vedením Ing. Evy Kroft a Mgr. Doubravky Vavrečkové, v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky a také na **Univerzitě Pardubice** pod odborným dohledem RNDr. Olgy Hruškové-Heidingsfeldové, CSc. a Jiřího Dostála, Ph.D. Pardubice, Praha, Los Angeles...

Do soutěže byl Jan Blaha nominován asociací AMAVET, která vyhledává a rozvíjí mládež s vědeckým a technickým nadáním. S projektem se umístil na 1. místě nejen na Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji, ale také v národním kole soutěže Expo Science AMAVET v Praze. Za pozornost stojí také jeho nominace na konferenci Intel-ISEF 2017 v Los Angeles, která je největší středoškolskou soutěží světa.

„Ukazuje se, že pořádání soutěží, kde se setkávají talentovaní studenti, má smysl. Pro mladé nadšené vědce je to šance, jak se poměřit s kolegy a třeba i nastartovat kariéru. Každoročně se na nich objevuje řada nejen zajímavých, ale hlavně užitečných projektů z různých odvětví. Výzkum Jana Blahy je typickým příkladem, neboť by v budoucnu mohl pomáhat k záchraně životů. Je velice potěšující vidět, že byla jeho práce oceněna i v zahraničí,“ uvedl hejtmán Pardubického kraje Martin Netolický.

Válcuje vás život, úřady, politici? Pošlete nám svůj příběh na <mailto:redakce@krajskelisty.cz>.

URL| <http://www.krajskelisty.cz/pardubicky-...ia-zazaril-na-vedecke-soutezi-v-usa.htm>

Student přeloučského gymnázia zazářil na vědecké soutěži v USA

18.5.2016 pardubickenovinky.cz str. 0 regiony

Univerzita Pardubice

Vynikajícího úspěchu dosáhl Jan Blaha, student Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč, na mezinárodní soutěži I-SWEEEP 2016 v americkém Houstonu. Tam postoupil jako vítěz Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji.

V kategorii Environment – Healthcare & Disease Prevention se svým projektem Karbonická anhydráza Nce103p patogenní kvasinky Candida parapsilosis získal v konkurenci téměř 200 soutěžících z celého světa bronzovou medailí.

Úspěšný projekt je zaměřen na boj s kvasinkami rodu Candida. „Ty mohou způsobit závažné systémové sepse, které se v současné době jen velmi obtížně léčí. Úmrtnost postižených, především pacientů s oslabenou imunitou, dosahuje až 60 procent,“ vysvětlil Jan Blaha, proč je výzkum v této oblasti hodnocen jako vysoce potřebný a samotná práce jako velmi užitečná pro praktické řešení dané problematiky.

Velkému úspěchu předcházela celoroční systematická práce v laboratoři chemie a biologie Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč pod vedením Ing. Evy Kroft a Mgr. Doubravky Vavrečkové, v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky a také na **Univerzitě Pardubice** pod odborným dohledem RNDr. Olgy Hruškové Heidingsfeldové, CSc. a Jiřího Dostála, Ph.D.

Do soutěže byl Jan Blaha nominován asociací AMAVET, která vyhledává a rozvíjí mládež s vědeckým a technickým nadáním. S projektem se umístil na 1. místě nejen na Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji, ale také v národním kole soutěže Expo Science AMAVET v Praze. Za pozornost stojí také jeho nominace na konferenci Intel-ISEF 2017 v Los Angeles, která je největší středoškolskou soutěží světa.

„Ukazuje se, že pořádání soutěží, kde se setkávají talentovaní studenti, má smysl. Pro mladé nadšené vědce je to šance, jak se poměřit s kolegy a třeba i nastartovat kariéru. Každoročně se na nich objevuje řada nejen zajímavých, ale hlavně užitečných projektů z různých odvětví. Výzkum Jana Blahy je typickým příkladem, neboť by v budoucnu mohl pomáhat k záchraně životů. Je velice potěšující vidět, že byla jeho práce oceněna i v zahraničí,“ uvedl hejtmán Pardubického kraje Martin Netolický.

(jv,pardubickenovinky.cz,foto:pk)

URL| <http://www.pardubickenovinky.cz/zpravy...nazia-zazaril-na-vedecke-soutezi-v-usa/>

Pardubický kraj: Student přeloučského gymnázia zazářil na vědecké soutěži v USA

18.5.2016 parlamentnilisty.cz str. 0 Tiskové zprávy

Tisková zpráva Univerzita Pardubice

Vynikajícího úspěchu dosáhl Jan Blaha, student Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč, na mezinárodní soutěži I-SWEEEP 2016 v americkém Houstonu. Tam postoupil jako vítěz Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji. V kategorii Environment – Healthcare & Disease

Prevention se svým projektem Karbonická anhydráza Nce103p patogenní kvasinky Candida parapsilosis získal v konkurenci téměř 200 soutěžících z celého světa bronzovou medaili.

Úspěšný projekt je zaměřen na boj s kvasinkami rodu Candida. "Ty mohou způsobit závažné systémové sepse, které se v současné době jen velmi obtížně léčí. Úmrtnost postižených, především pacientů s oslabenou imunitou, dosahuje až 60 procent," vysvětlil Jan Blaha, proč je výzkum v této oblasti hodnocen jako vysoce potřebný a samotná práce jako velmi užitečná pro praktické řešení dané problematiky.

Velkému úspěchu předcházela celoroční systematická práce v laboratoři chemie a biologie Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč pod vedením Ing. Evy Kroft a Mgr. Doubravky Vavrečkové, v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky a také na **Univerzitě Pardubice** pod odborným dohledem RNDr. Olgy HruškovéHeidingsfeldové, CSc. a Jiřího Dostála, Ph.D.

Do soutěže byl Jan Blaha nominován asociací AMAVET, která vyhledává a rozvíjí mládež s vědeckým a technickým nadáním. S projektem se umístil na 1. místě nejen na Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji, ale také v národním kole soutěže Expo Science AMAVET v Praze. Za pozornost stojí také jeho nominace na konferenci Intel-ISEF 2017 v Los Angeles, která je největší středoškolskou soutěží světa.

"Ukazuje se, že pořádání soutěží, kde se setkávají talentovaní studenti, má smysl. Pro mladé nadšené vědce je to šance, jak se poměřit s kolegy a třeba i nastartovat kariéru. Každoročně se na nich objevuje řada nejen zajímavých, ale hlavně užitečných projektů z různých odvětví. Výzkum Jana Blahy je typickým příkladem, neboť by v budoucnu mohl pomáhat k záchraně životů. Je velice potěšující vidět, že byla jeho práce oceněna i v zahraničí," uvedl hejtman Pardubického kraje Martin Netolický.

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1423&clanek=436268>

novinky.cz

Sedmnáctiletý český student se věnuje vědě, zdolává soutěže v ČR i USA

19.5.2016 novinky.cz str. 0 Věda a školy
Univerzita Pardubice

Je mu 17 let a se svým projektem na boj s nebezpečnými kvasinkami rodu Candida sbírá ocenění v Česku i Spojených státech. Studenta Gymnázia a Střední odborné školy v Přelouči Jana Blahu si loni vybral Nadační fond Neuron a umožnil mu setkat se s nejlepšími českými vědci a splnit si tak „dětský vědecký sen“. Poté vyhrál národní kolo soutěže Expo Science AMAVET a nedávno skončil na třetím místě na mezinárodní soutěži I-SWEEEP 2016 v Houstonu v Texasu.

V létě se bude Blaha připravovat na největší středoškolskou soutěž světa v Los Angeles. Jeho projekt se zaměřuje na boj s nebezpečnou kvasinkou. Ta může v organismu způsobit závažné sepse, které se jen velmi obtížně léčí.

Úmrtnost postižených, především pacientů s HIV nebo oslabenou imunitou, dosahuje až 60 procent. Blaha ale zkoumá enzym, který urychluje hydrataci oxidu uhličitého.

„Já a moji **profesoři** máme hypotézu, že zablokováním tohoto enzymu jsme schopni zamezit růstu a šíření těchto kvasinek právě v prostředí s nízkou koncentrací oxidu uhličitého, což je i vzduch,“ popsal.

Výsledkem projektu by mohl být vývoj dezinfekce, která by infekcím zabránila.

Vlastní projekt a zlepšení angličtiny

Blaha spolupracuje se špičkovým Ústavem organické chemie a biochemie (ÚOCHB) Akademie věd ČR a **Univerzitou Pardubice**. Na houstonskou soutěž se dostal z krajského kola letošního Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji, které také vyhrál. Konkurence v Houstonu byla velká, středoškoláci z celého světa zde představili na 600 projektů.

„V létě mě čeká práce na projektu. Chci ho posunout dál, přes rok se tomu věnovat a v květnu příštího roku mě čeká Intel-ISEF, největší konference pro středoškoláky na světě. Letos tam bylo 1800 lidí a většina měla vlastní projekt. Bude to prostě velký,” řekl.

Po maturitě chce v zahraničí studovat biochemii

V Houstonu měl podle Blahy každý student vlastní prostor, před veřejností i odborníky. Ti mu pak dávali různé otázky a hodnotili ho. „Myslel jsem si, že angličtina bude v pohodě, musím ale do Los Angeles ještě víc vytáhnout slovní zásobu a aktivněji se jí věnovat,” tvrdí.

Dalším Blahovým cílem je maturita, která jej čeká za dva roky. Poté by chtěl studovat **univerzitu** v zahraničí. Věnovat se chce stále biochemii.

Nadační fond Neuron podporují mecenáši. „Každým rokem vybíráme jednoho studenta, aby se mu splnil sen a posunul se v cíli stát se vědcem,” uvedla mluvčí fondu Lada Brůnová.

První rok fond vybral Davida Dvorského, který se zajímal o astrofyziku, a poslal ho na stáž do švýcarského CERN, Evropské organizace pro jaderný výzkum. Po něm následoval Jan Blaha, který absolvoval třítydenní stáž na UOCHB u předního chemika Pavla Hobzy. Letos fond zvolil studenta Marka Brousila.

URL| <https://www.novinky.cz/veda-skoly/4039...je-vede-zdolava-souteze-v-cr-i-usa.html>

Sedmnáctiletý student se věnuje vědě a zdolává soutěže v Česku i USA

19.5.2016 tyden.cz str. 0 Věda
ČTK Univerzita Pardubice

Je mu sedmnáct let a se svým projektem na boj s kvasinkami rodu *Candida* sbírá ocenění v Česku i Spojených státech. Studenta Gymnázia a Střední odborné školy v Přelouči Jana Blahu si loni vybral Nadační fond Neuron, umožnil mu setkat se s nejlepšími českými vědci, a splnit si tak "dětský vědecký sen".

Je mu sedmnáct let a se svým projektem na boj s kvasinkami rodu *Candida* sbírá ocenění v Česku i Spojených státech. Studenta Gymnázia a Střední odborné školy v Přelouči Jana Blahu si loni vybral Nadační fond Neuron, umožnil mu setkat se s nejlepšími českými vědci, a splnit si tak "dětský vědecký sen". Poté vyhrál národní kolo soutěže Expo Science AMAVET a nedávno získal i třetí místo na mezinárodní soutěži I-SWEEEP 2016 v Houstonu v Texasu.

V létě se bude Blaha připravovat na největší středoškolskou soutěž světa v Los Angeles, řekl v rozhovoru. Jeho projekt se zaměřuje na boj s nebezpečnou kvasinkou. Ta může v organismu způsobit závažné sepse, které se jen velmi obtížně léčí. Úmrtnost postižených, především pacientů s HIV nebo oslabenou imunitou, dosahuje až 60 procent. Blaha ale zkoumá enzym, který urychluje hydrataci oxidu uhličitého.

"Já a moji **profesoři** máme hypotézu, že zablokováním tohoto enzymu jsme schopni zamezit růstu a šíření těchto kvasinek právě v prostředí s nízkou koncentrací oxidu uhličitého, což je i vzduch," popsal. Výsledkem projektu by mohl být vývoj dezinfekce, která by infekcím zabránila.

Ústav organické chemie a biochemie

Blaha spolupracuje se špičkovým Ústavem organické chemie a biochemie (ÚOCHB) Akademie věd ČR a **Univerzitou Pardubice**. Na houstonskou soutěž se dostal z krajského kola letošního Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji, který také vyhrál. Konkurence v Houstonu byla velká, středoškoláci z celého světa zde představili na 600 projektů.

"V létě mě čeká práce na projektu. Chci ho posunout dál, přes rok se tomu věnovat a v květnu příštího roku mě čeká Intel-ISEF, největší konference pro středoškoláky na světě. Letos tam bylo 1800 lidí a většina měla vlastní projekt. Bude to prostě velký," řekl.

V Houstonu měl podle Blahy každý student vlastní prostor, před veřejností i odborníky. Ti mu pak dávali různé otázky a hodnotili ho. "Myslel jsem si, že angličtina bude v pohodě, musím ale do Los Angeles ještě víc vytáhnout slovní zásobu a aktivněji se jí věnovat," tvrdí. Dalším Blahovým cílem je maturita, která jej čeká za dva roky, pak by chtěl studovat **univerzitu** v zahraničí. Věnovat se chce stále biochemii.

Nadační fond Neuron podporují mecenáši. Každý rok vybíráme jednoho studenta, aby se mu splnil sen a posunul se v cíli stát se vědцем, řekla mluvčí fondu Lada Brůnová. První rok fond vybral Davida Dvorského, který se zajímal o astrofyziku a poslal ho na stáž do švýcarského CERN, Evropské organizace pro jaderný výzkum. Po něm následoval Blaha, který absolvoval třítýdenní stáž na UOCHB u předního chemika Pavla Hobzy. Letos fond zvolil studenta Marka Brousila.

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/veda/sedmn...olava-souteze-v-cesku-i-usa_384109.html